

การศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่เปิดสอน
โดยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ)
ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

A Study of Graduate Students' Satisfaction with Teaching and Learning
Management for the Courses Offered in the Doctor of Philosophy
Program in Biomedical Sciences (International Program),
Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University

วันวิสาข์ กลิ่นศรีสุข¹

Wanvisa Glinsrisuk

Received: February 22, 2025

Revised: April 21, 2025

Accepted: May 10, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตรฯ ระหว่างปีการศึกษา 2561-2566 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 36 คน จากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตรฯ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค = 0.90 สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดหัวข้อ นักศึกษาสามารถทำเรื่องอุทธรณ์เพื่อตรวจสอบคะแนนในรายวิชาที่ตนเองลงทะเบียนได้ ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.53) รองลงมาคือ ด้านที่ 2 อาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดหัวข้อ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์โดยตรงในหัวข้อ/รายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี และสามารถอธิบายเนื้อหาในหัวข้อที่สอน/รายวิชาได้อย่างถูกต้องและถ่องแท้ ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.50) และด้านที่ 1 เนื้อหาของรายวิชา มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดหัวข้อ เนื้อหาของรายวิชา มีความทันสมัย ทัน

¹ มหาวิทยาลัยมหิดล; Mahidol University

Corresponding author, e-mail: ning.biotech@gmail.com

ต่อเหตุการณ์ในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.53) และน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 4 ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดหัวข้อ หลักสูตรมีสื่อการเรียนการสอน เอกสาร และอุปกรณ์ สำหรับจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมและมีความสอดคล้องในแต่ละรายวิชา และมีการใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมและสอดคล้องกับรายวิชา ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.57)

คำสำคัญ: การเรียนการสอน, ความพึงพอใจ, นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา, หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ)

Abstract

This research article aimed to study the satisfaction of graduate students with the teaching and learning management for courses offered in the Doctor of Philosophy Program in Biomedical Sciences (International Program), Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University during the academic years 2018-2023. The sample consisted of 36 graduate students from the Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University, who were enrolled in courses offered by the program. Data was collected using a questionnaire with a Cronbach's alpha coefficient of 0.90. The statistics used were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research findings showed that the highest satisfaction was in aspect 5, measurement and evaluation, with the highest average satisfaction score for the topic of students being able to appeal to review their scores in the courses they registered for ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.53). This was followed by Aspect 2, instructors, with the highest average satisfaction score for the topic of instructors possessed excellent knowledge, expertise, and direct experience in the subjects they taught, and can explain the content accurately and thoroughly ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.50). Aspect 1, course content, also received the highest average satisfaction score for the topic of course content was up-to-date and relevant to the ever-changing current era ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.53). The lowest satisfaction was in Aspect 4, factors promoting teaching and learning, with the highest average satisfaction score for the topic of the curriculum used appropriate and consistent teaching materials, documents, and equipment for each subject. And the teaching materials used were appropriate and consistent with the course ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.57).

Keywords: teaching and learning, satisfaction, graduate students, Doctor of Philosophy Program in Biomedical Sciences (International Program)

บทนำ

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) เป็นหลักสูตรกลางของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและรับผิดชอบของงานการศึกษาในระดับหลังปริญญา หลักสูตรฯ ได้เปิดรับผู้ที่สนใจเข้าศึกษาซึ่งมี 2 แผนการศึกษา คือ แผน 1 ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว (Research Only) ผู้เข้าศึกษาในแผนการศึกษานี้ จะต้องเข้าร่วมโครงการ Joint Degree Program ร่วมกับมหาวิทยาลัยกลาสโกว์ (University of Glasgow) และแผน 2 ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ (Course Work and Research) ประกอบด้วยแผน 2.1 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก และแผน 2.2 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก โดยหลักสูตรฯ ได้มีการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 - ปัจจุบัน ทั้งนี้ หลักสูตรฯ ได้เล็งเห็นประโยชน์และความสำคัญเรื่อง การจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตรฯ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ไปเป็นไปตามประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน จะต้องมีการประเมินการเรียนการสอนจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชานั้น ๆ ซึ่งแบบประเมินจะต้องมีเนื้อหาที่สามารถสะท้อน (Feedback) ให้เห็นถึงภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยข้อมูล 5 ด้าน คือ เนื้อหาของรายวิชา อาจารย์ผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นประโยชน์และความสำคัญ เรื่อง การประเมินการจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตรฯ เพื่อต้องการทราบความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง เนื่องจากที่ผ่านมาหลักสูตรฯ ไม่ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนนี้ ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้ พบว่าผลการประเมินจะทำให้เห็นภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ ละผู้เรียนมีความพึงพอใจ (Satisfaction) ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งหลักสูตรฯ ควรปรับปรุงในประเด็นต่าง ๆ อย่างไรบ้าง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญามหาวิทยาลัยมหิดล การประเมินตนเองระดับหลักสูตรตามเกณฑ์ ASEAN University Network – Quality Assurance (AUN-QA) และการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thailand Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross – Sectional Survey Research) จากการรวบรวมแบบสอบถามซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ระหว่างปีการศึกษา 2561-2566 จำนวน 36 คน ที่มุ่งประเมินผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน จากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน แล้วการนำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถาม

มาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ แล้วตีความค่าที่ได้จากวิเคราะห์ และสรุปค่าที่ได้จากการตีความหรือเปรียบเทียบนั้นมาอภิปราย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มเดียวกันสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนเรียนสำหรับรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) ระหว่างปีการศึกษา 2561-2566 จำนวน 41 คน คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ต้องใช้ตัวอย่าง 36 คน ดังนั้นงานวิจัยในครั้งนี้จึงเลือกเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งแบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความพึงพอใจและความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล 5 ด้านคือ เนื้อหาของรายวิชา อาจารย์ผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) ทั้ง 5 ด้าน จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ)

ตอนที่ 4 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) ควรปรับปรุงในประเด็นต่าง ๆ อย่างไรบ้าง เพื่อให้ตอบสนองต่อความพึงพอใจของผู้เรียน

ตรวจสอบความตรงโดยใช้การวิเคราะห์ดัชนี IOC และวิเคราะห์ความเที่ยงจากสัมประสิทธิ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α) ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.90 โดยผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรจริงด้วยตนเอง และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Statistical Analysis)

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean, M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) โดยผู้วิจัยจะมีการตรวจให้คะแนน 1-5 จากนั้นจะนำคะแนนมาคิดเป็นค่าเฉลี่ย ทั้งหมด 5 ระดับ (มากที่สุด-น้อยที่สุด) และมีการแปลความหมาย รายละเอียดดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Study) โดยการวิเคราะห์แก่นสาระ

สรุปผลการวิจัย

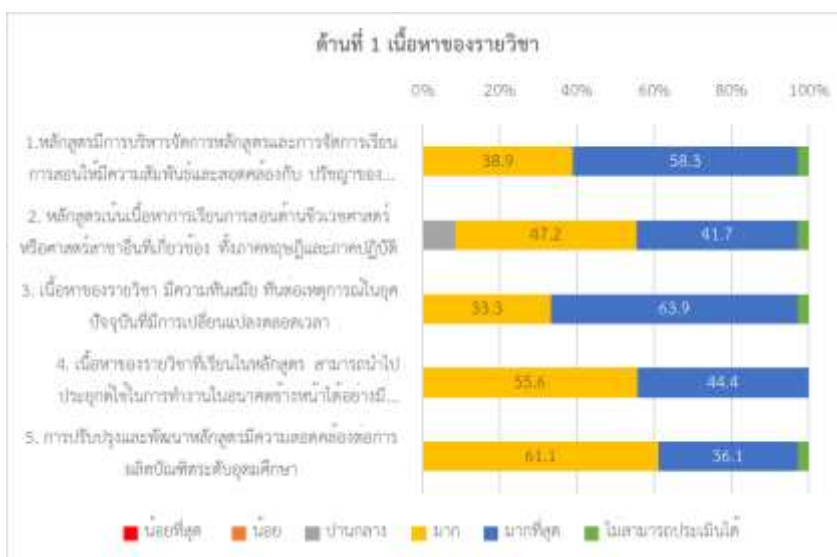
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาศถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปผลได้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

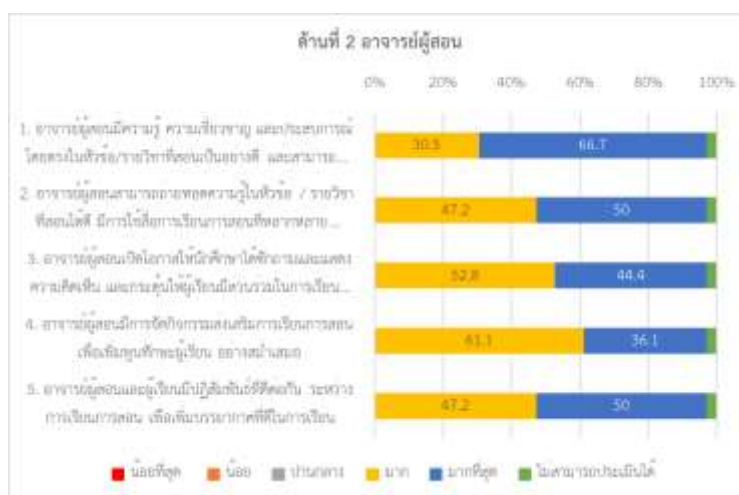
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน		
ระดับปริญญาโท	21	58.3
ชั้นปีที่ 1	20	55.5
ชั้นปีที่ 2	1	2.8
ระดับปริญญาเอก	15	41.7
ชั้นปีที่ 1	12	33.3
ชั้นปีที่ 2	3	8.4
รวม	36	100.0
สถานะการศึกษา		
อยู่ระหว่างศึกษา	18	50.0
สำเร็จการศึกษาแล้ว	18	50.0
รวม	36	100.0

ตารางที่ 1 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 36 คน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาโท จำนวน 21 คน (ร้อยละ 58.3) ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 20 คน (ร้อยละ 55.5) และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 1 คน (ร้อยละ 2.8) และระดับปริญญาเอก จำนวน 15 คน (ร้อยละ 41.7) โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 12 คน (ร้อยละ 33.3) และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 3 คน (ร้อยละ 8.4) จำแนกตามสถานะการศึกษา อยู่ระหว่างศึกษา จำนวน 18 คน (ร้อยละ 50.0) และสำเร็จการศึกษาแล้ว จำนวน 18 คน (ร้อยละ 50.0)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ทั้ง 5 ด้าน พร้อมร้อยละระดับความพึงพอใจในแต่ละข้อที่เป็นองค์ประกอบของแต่ละด้าน ดังนี้ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร มากที่สุดคือ การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.53) รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอน ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.50) เนื้อหาของรายวิชา ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.53) กิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.47$, S.D.= 0.51) และน้อยที่สุดคือ ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.57)

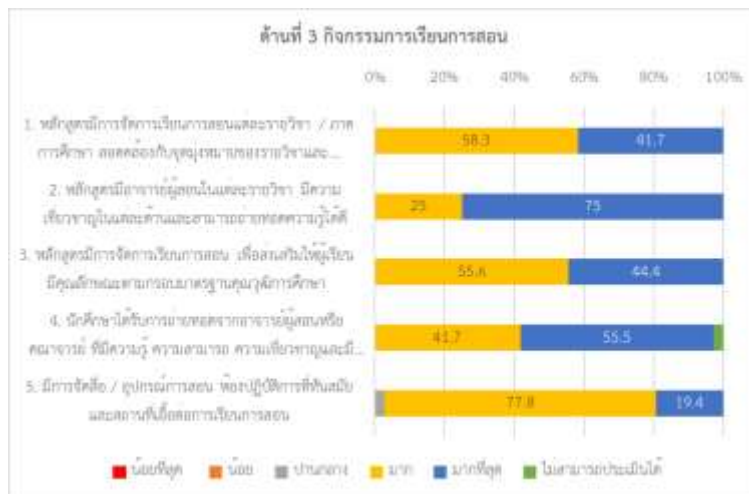

ด้านที่ 1 เนื้อหาของรายวิชา: ข้อ 3 เนื้อหาของรายวิชา ทันสมัย มีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 63.9 และข้อ 5 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรมีความสอดคล้องต่อการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษา ทันสมัย : การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรมีความทันสมัย มีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 36.1

ด้านที่ 2 อาจารย์ผู้สอน: ข้อ 1 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์โดยตรงในหัวข้อ/รายวิชาที่สอนเป็นอย่างดี และสามารถอธิบายเนื้อหาในหัวข้อที่สอน/รายวิชาได้อย่างถูกต้องและถ่องแท้ : อาจารย์มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ อธิบายเนื้อหาได้อย่างถูกต้องและถ่องแท้ ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 66.7 และข้อ 4 อาจารย์ผู้สอนมีการ

จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การสอน เพื่อเพิ่มพูนทักษะผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอ : อาจารย์ผู้สอนมีการจัดกิจกรรม เพิ่มพูนทักษะ ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 36.1

ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอน: การจัดสื่อ/อุปกรณ์การสอน ห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยและสถานที่เอื้อต่อการเรียนการสอน : มีการจัดสื่อ อุปกรณ์การสอน ที่มีความทันสมัย ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 75.0 และหลักสูตรมีอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านและสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี : อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร มีความเชี่ยวชาญและถ่ายทอดความรู้ได้ดี ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 25.0

ด้านที่ 4 ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน: หลักสูตรมีการใช้สื่อการเรียนการสอน เอกสาร และอุปกรณ์ สำหรับจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมและมีความสอดคล้องในแต่ละรายวิชา/หัวข้อ : มีการใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมและสอดคล้องกับรายวิชา ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 75.0 และอาจารย์ผู้สอนให้ความใส่ใจ และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน : อาจารย์ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 30.5

ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล: นักศึกษาสามารถทำเรื่องอุทธรณ์เพื่อตรวจสอบคะแนน ในรายวิชาที่ตนเองลงทะเบียนได้ : นักศึกษาสามารถทำเรื่องอุทธรณ์เพื่อตรวจสอบคะแนนได้ ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 66.7 และหลักสูตรรายงานผลการศึกษา เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน เป็นไปตามกฎระเบียบ : หลักสูตรรายงานผลการศึกษาเป็นไปตามกฎระเบียบ ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดร้อยละ 44.4

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) จากผลการวิเคราะห์แก่นสาระ พบว่า นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีใหม่-อยากให้เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกี่ยวกับงานวิจัย มาบรรยายให้ความรู้ และ 2) การประกอบอาชีพ-อยากให้มีการแนะแนวเพิ่มเติมเกี่ยวกับเส้นทางอาชีพ หลังจบการศึกษาในหลักสูตรนี้

ตอนที่ 4 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) ควรปรับปรุงในประเด็นต่าง ๆ อย่างไรบ้าง เพื่อให้ตอบสนองต่อความพึงพอใจของผู้เรียน พบว่า 1) รายวิชาเลือก-อยากให้หลักสูตรจัดรายวิชาเลือกที่หลากหลาย สำหรับการลงทะเบียนมากขึ้น 2) ระบบติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษา-หลักสูตรควรมีระบบติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษา ทุกๆ ปี เพื่อเปิดโอกาสให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันด้านวิชาการระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และ 3) ห้อง Self-Study อยากให้หลักสูตรมีการจัดห้อง Self-Study สำหรับนักศึกษาประจำหลักสูตร หรือจัดกิจกรรมของหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน และชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่าไม่พบความแตกต่างกันระหว่าง ระดับการศึกษาที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบันและชั้นปีที่กำลังศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จากการศึกษาค่าความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาที่

เปิดสอนโดยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) ของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า มีความ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพร แสงแก้ว (2561) ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ผู้สอนในแต่ละหัวข้อ มีความสอดคล้องและครอบคลุมด้านจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์และการ พัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชานั้น ๆ กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนสามารถเลือกใช้สื่อการ เรียนการสอนให้เข้ากับหัวข้อที่บรรยายและเข้ากับยุคปัจจุบันในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่ถ่ายทอดได้ง่ายและมีความสุขระหว่างการเรียน เพื่อลด ความเครียดของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี รวมทั้งหลักสูตรฯ มีการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด คือการจัดห้องเรียนให้เหมาะสม ห้องเรียนควรจะมีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาและจะต้องมีความเหมาะสมต่อการจัดการ เรียนการสอน และตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจตน์ สฤษฎ์ สังขพันธ์ (2554) ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนที่ประกอบด้วยคุณภาพการสอนของ อาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยอาจารย์ควรที่จะพัฒนา คุณภาพการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยมีส่วนร่วม ตั้งแต่การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมในห้องเรียนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ให้มี ความหลากหลายทั้งด้านเทคนิควิธีการสอน และสื่อที่ใช้ตลอดจนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใน ห้องเรียน และงานศึกษาของสาลินี จงใจสุธรรม (2553) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราชมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและ เนื้อหารายวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของรัชดา ธรรมเจริญ, วิทวัส ดิษยะศริน สัตยารักษ์ และเจตน์สฤษฎ์ สังขพันธ์ (2557) พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื้อหาของ รายวิชา อาจารย์ผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน และการวัด และประเมินผลความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือ ข้อเสนอแนะ ประเด็นที่ต้องปรับปรุงหรือพัฒนา พบว่า นักศึกษาอยากจะให้หลักสูตรเชิญ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาบรรยายให้ความรู้มากยิ่งขึ้น อยากให้มี การแนะนำหรือแนะนำจากหลักสูตร ภายหลังจากที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับสายงานที่จะ ประกอบอาชีพในอนาคต อีกทั้งอยากให้หลักสูตรเปิดรายวิชาเลือกที่มีความหลากหลายด้านเนื้อหา เพื่อเปิดโอกาสให้สามารถเลือกรายวิชาในการลงทะเบียนตรงตามความสนใจของนักศึกษาที่สุด ควร มีระบบติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาที่ทำขึ้นโดยหลักสูตร เพื่อติดตามนักศึกษาแต่ละคนอย่าง ทัวถึงและมีประสิทธิภาพ พร้อมแนะนำวิธีการแก้ปัญหาระหว่างการเรียนตลอดหลักสูตร รวมทั้ง อยากให้มีการจัดห้อง Self-Study สำหรับนักศึกษาประจำหลักสูตร เพื่อให้ นักศึกษามีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยน ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนและการใช้ชีวิตระหว่างการเป็นนักศึกษา จาก ข้อมูลข้างต้น จะทำให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจุดเด่น จุดด้อย สิ่งที่ต้องพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อผลิต

บัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thailand Qualifications Framework for Higher Education; TQF:HEd) (อัญชลี วิรุฬห์จรรยา, 2553) อีกทั้งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. 2565 และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 โดยพบว่า การประเมินหลักสูตรนั้น สามารถต่อยอดเรื่องการพัฒนา ระบบการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาและผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนั้น แต่ละหลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาเรื่อง การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อส่งผล โดยตรงต่อผู้เรียน คือ นักศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสาขาที่ตน ศึกษา รวมทั้งเมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถเป็นที่ยอมรับในวงการทำงานทั้งหน่วยงานภาครัฐและ ภาคเอกชน โดยทุก ๆ 5 ปี ทุกหลักสูตรจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยมหิดลและตาม ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราช พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) พบว่า มีความพึงพอใจเรื่อง เนื้อหาของรายวิชา อาจารย์ผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน และการวัดและ ประเมินผล อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด นั้นแสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ จัดการเรียนการสอน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านรวมกัน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาใช้พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพสูงขึ้น อีกทั้งเป้าหมายและความคาดหวังของหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสาขาที่ตนศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษา สามารถเป็นที่ ยอมรับในวงการทำงานทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน อีกทั้ง มหาวิทยาลัยมหิดลมีเป้าหมาย เพื่อก้าวสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก (World Class University) และเป็น “ปัญญาของ แผ่นดิน” (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2559)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หลักสูตรฯ สามารถนำข้อมูลด้านการวัดและประเมินผลและอาจารย์ผู้สอน นำไปพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการบริการจัดการหลักสูตรฯ ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. หลักสูตรฯ ควรส่งเสริมด้านปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ให้มากยิ่งขึ้น ด้วยการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน เอกสาร และอุปกรณ์ ให้เหมาะสมและมีความสอดคล้องในแต่

ละรายวิชาหรือหัวข้อ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาอีกด้วย

3. สำหรับหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในเป็นแนวทางในการพัฒนารายวิชาสำหรับการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชาเอก

เอกสารอ้างอิง

- เจตนัสฤกษ์ สักขพันธ์. (2554). *โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิจน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนามนุษย์และสังคม). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พชร แสงแก้ว (2561). ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. *เวชบันทึกศิริราช*, 11(2), 74-80.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2559). *สารจากอธิการบดี*. (อัตสำเนา)
- รัชดา ธรรมเจริญ, วิทวัส ดิษยะศริน สัตยารักษ์ และเจตนัสฤกษ์ สักขพันธ์. (2557). ความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการจัดการของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่. ใน *การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่* (น. 1930-1945). สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สาลินี จงใจสุธรรม. (2553). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 29(2), 25-32.
- อัญชลี วิรุฬห์จรรยา. (2553). การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ: กรณีศึกษานักศึกษา คณะบัญชี ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. *BU Academic Review*, 9 (ฉบับพิเศษ 1), 17-29.